

ако се е увеличил нейният обем, но в други отрасли са се увеличили по-силно обемите на продукцията? На практика никога не могат да се очакват еднакви темпове на увеличение на продукцията. Със същото основание възниква и въпросът какво значение има увеличението на относителния дял на заетите в дадения отрасъл, ако те са намалели, но по-слабо в сравнение с намаленията на заетите в другите отрасли? Според мен много по-голямо и съществено значение имат преди всичко относителните промени с различните темпове на изменение на абсолютните стойности на продукцията и заетите във всеки отрасъл.

3. Предлаганият метод не е издържан и формално математически, защото представя отделните ефекти от промените на числителите и знаменателите в отношенията за отрасловите производителности като независими величини. В общия случай обаче промяната на всяко отношение съдържа и съвместен ефект от едновременните промени на числителя и знаменателя.

4. Последното възражение е статистическо, тъй като е недопустимо структурните промени на заетите по отрасли да нямат никакъв структурен ефект върху промяната на средната производителност на труда. Според неиздържаната статистическа логика ефектите E_2 и E_3 са нули за цялото стопанство (Янкова, 2007). Или, с този метод се отрича вертикалният аспект на анализа, който е задължителен за всеки статистически анализ с групирани данни. Абсурдността на тези нулеви ефекти може да се покаже нагледно с използвания пример, в който, ако се допуснат само структурните промени на заетите по отрасли при непроменени производителности на труда, се получава намаление на средната производителност на труда с 203 лева. Това е реалният структурен ефект ΔV_f , който съответства на условния ефект $E_2 = 0$. С данните от същия пример съответните ефекти чрез метода на цитираната авторка са $E_1 = 357$ лв., $E_2 = 0$, $E_3 = 0$ и $E_4 = 643$ лв., а според втория вариант на същия метод $E_1 = 437.5$ лв., $E_2 = 0$, $E_3 = 0$ и $E_4 = 562.5$ лева. Очевидно авторката не прави разлика между структурните промени и техните влияния върху промяната на резултативния показател (претеглената средна). В заключение, поради посочените принципни недостатъци на разглеждания метод той според мен е погрешен и не може да се препоръча за практиката. Дори всички други условни методи, които се използват, са много по-издържани логически и статистически въпреки тяхната нееднозначност и неточност поради произвеждане на несъществуващи взаимнокомпенсиращи се ефекти.

Както беше отбелязано, промените на отрасловите производителности на труда могат да се анализират с индекси за темповете на изменение на продукцията и заетите. Данните за тези темпове според примера са поместени в табл. 3.